

REFERAT Det Grønne Råd d. 02-06-2022

Mødedato Torsdag d. 02. juni 2022 kl. 12:00

Mødested Miljø og Teknik

Indholdsfortegnelse

1. Referat.....	3
-----------------	---

1. Referat

Sagsfremstilling

Referat af møde i Det Grønne Råd i Svendborg Kommune

onsdag den 2. juni 2022 kl. 12.00 – 13.30

Svendborgvej 135, Vester Skerninge

Til stede:

Allan Mortensen, Landbrugsrådgivning Syd

Bo Egelund, NOAH

Christian Ahlefeldt-Laurvig-Lehn, Dansk Skovforening

Flemming Madsen (A), Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Ian Heilmann, Dansk Botanisk Forening

Jacob Foged, Svendborg Jægerråd

Jens Fabricius, Cyklistforbundet Svendborg Afdeling

Jesper Kiel (Ø), formand, Teknik- og Miljøudvalget

Lars Ellermann, Svendborg Sportsfiskerforening

Lasse Ussing, Naturvejlederforeningen

Niels Andersen, Dansk Ornitologisk Forening

Ninna Larsen, Friluftsrådet

Rasmus Elmquist Casper, Geopark Det Sydfynske Øhav

Søren Hansen, Svendborg Vandløbslaug

Fra administrationen:

Marianne Wedderkopp, afdelingschef Klima, Natur og Miljø

Poul-Ivan Ikkala, afdelingsleder Trafik og Infrastruktur

Dorit Fruergaard, biolog Natur og Miljø (ref.)

Afbud:

Anni Borup, Naturstyrelsen Fyn

Christian H. Vesterager, Patriotisk Selskab

Hans Jakob Clausen, Centrovic

Mette Thybo, Naturama

Michael Mortensen, Svendborg Museum

René Lund Chetronoch, Danmarks Naturfredningsforening

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden og referat.

2. Opfølgning på sidste møde den 9. februar 2022 v/ Jesper Kiel og Marianne Wedderkopp.
3. Kort nyt v/ Jesper Kiel og Marianne Wedderkopp.
 - Status på skovrejsningsprojektet i Skårup.
 - Orientering om udsættelse af ansøgningen til det fælles fynske EU Ring LIFE-projekt.
 - Orientering om kommunens høringssvar til vandområdeplanerne.
 - Orientering om kommunens høringssvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027.
4. Præsentation af udkast til Klimahandleplan med tilhørende indsatskatalog v/ programleder Trine Korsgaard
5. Eventuelt.

Jesper Kiel indledte mødet med at byde velkommen til Flemming Madsen fra Plan- og Lokalsamfundsudvalget. Flemming Madsen afløser Torben Frost.

Ad1)

Jesper Kiel foreslog at punkt 4 tages efter punkt 2, og at punkt 3 evt. tages i bussen på den efterfølgende ekskursion af hensyn til tiden.

Dagsorden blev godkendt.

Christian Vesterager har fremsat ønske om en ændring i det fremsendte udkast til referat af mødet den 9. februar 2022 under punkt 5 om Vejstrup Ådal. Forslag til ændring i referatet som følge heraf blev omdelt. Ændringerne er skrevet ind med kursiv nedenfor (på mødet var ændringerne skrevet ind med rødt, men af hensyn til læsbarheden på kommunens hjemmeside er ændringerne her skrevet ind med kursiv).

Jesper Kiel orienterede herefter om, at kommunen er blevet adspurgt om man vil være medrejsere af fredningsforslaget. Kommunen ønsker først at tage en dialog med lodsejerne, hvilket er igangsat. Kommunen vil gerne skabe fælles fodslag. Slettes: Der er nogle, der er skeptiske og imod – andre der er for.

Tilføjes: Christian H. Vesterager oplyste, at alle lodsejere i det konkrete område er modstandere af fredningsforslaget.

Sagen blev herefter drøftet i rådet. Sammenfattende er der nogle punkter der vil være konflikter om, en frygt og bekymring, som man måske kan komme i forkøbet uanset fredningsforslaget. Det er stadig i en proces og kommunen skal finde ud af om de vil være medrejsere af forslaget.

Christian H. Vesterager ønskede ført til referat, at flere rådsmedlemmer anbefaler kommunen ikke at være medrejsere af fredningsforslaget.

Tilføjes: Christian H. Vesterager gav endvidere udtryk for, at fredningsforslaget er et voldsomt indgreb i den private ejendomsret, og at man i stedet kan opnå den samme naturbeskyttelse ad frivillighedens vej, hvis kommunen indgår frivillige aftaler med lodsejerne om naturbeskyttelse i ådalen.

Birgitte Kring Frederiksen opstillede de økonomiske vilkår for kommunen, såfremt man benytter sig af de to forskellige måder at beskytte naturen på. Ved frivillige aftaler betaler kommunen 100% af erstatningsbeløbet, mens man med fredningsinstrumentet blot betaler 25%, resten betaler Staten.

Referatet blev godkendt med denne ændring.

Ændringen gav anledning til, at Jesper Kiel ønskede en ændring i Kommissoriet således, at de enkelte medlemmer fremover alene kan bede om at referaterne tilrettes i forhold til egne udtalelser i mødet. Der var tilslutning hertil.

Rådets medlemmer tilkendegav, at hybridmøder (som den 9. februar) ikke er godt.

Der blev gjort opmærksom på, at Kommissoriet og Forretningsordenen for rådet samt listen over medlemmer ikke længere ligger på hjemmesiden. Marianne Wedderkopp lovede, at de kommer på igen.

Ad2)

Bemærkninger til Morten DD's foredrag

Det Grønne Råd var inviteret med til Teknik- og Miljøudvalgets foredrag med biolog Morten DD den 10. marts 2022. Jesper Kiel spurgte om rådet havde bemærkninger til foredraget. Allan Mortensen syntes det var godt. Niels Andersen nævnte en vigtig pointe – at det ikke hjælper, at kommunen laver to foranstaltninger, hvis der er brug for fire for at redde et område.

Politisk beslutning i sag om fredning af Vejstrup Ådal

Jesper Kiel orienterede om, at flertallet i Kommunalbestyrelsen har besluttet, ikke at være medrejsere af fredningsforslag for Vejstrup Ådal. Enhedslisten og Radikale Venstre var for at være medrejsere. Svendborg Kommune er nu ude af processen og vil alene have indflydelse som andre jf. lovgivningen.

Principper for udvælgelse af solcelleanlæg

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal planlægges for 84 ha solceller i Svendborg Kommune. Der er modtaget ansøgninger om opsætning af langt flere ha solceller. Plan- og Lokalsamfundsudvalget har taget beslutning om en række kriterier for en prioritering af hvilke anlæg, der igangsættes en planlægning for. Lokalt medejerskab vægter højt – for at få befolkningen med. De øvrige kriterier kan ses i referatet fra Plan- og Lokalsamfundsudvalgets møde den 3. maj 2022 (link: <https://www.svendborg.dk/dagsorden/plan-og-lokalsamfundsudvalget-03-05-2022>).

Ad 4)

Trine Korsgaard, der er programleder, præsenterede herefter udkast til Svendborg Kommunes Klimahandleplan 2022 med tilhørende indsatskatalog. Svendborg Kommune har tilsluttet sig DK2020 og forpligtet sig til at være klimaneutral og klimarobust senest i 2050 (som geografisk enhed). Læs evt. om DK2020 her: <https://realdania.dk/projekter/dk2020>. Kommunen arbejder nu på at blive certificeret. Klimahandleplanen og indsatskataloget skal beskrive, hvordan vi når målet. Planen er delt op i et Klimaneutralitetsspør og et Klimarobusthedsspør. Handleplanen og kataloget vil blive revideret i perioden frem mod 2050. Der vil komme ny viden og teknologier, som vil blive indarbejdet.

Trine Korsgaard beskrev kommunens klima-udfordringer og hvor drivhusgasudledningen kommer fra. Udledningen er beregnet på baggrund af de konkrete arealer i Svendborg Kommune og omregnet til CO₂-ekvivalenter. Landbrug, energi og transport står for ca. en tredjedel hver. Kommunens drift står for 2 % af den samlede udledning. Christian Ahlefeldt nævnte, at Dansk Skovforening ikke er enig i beregningsmetoderne for skov. Jesper Kiel fortalte, at kommunen bruger de landsdækkende regnemetoder, der er beskrevet på Energistyrelsens hjemmeside. <https://spareenergi.dk/offentlig/vaerktoejer/energi-og-co2-regnskabet>. Søren Hansen var enig med Jesper Kiel i, at vi skal bruge de samme regnemetoder som de øvrige kommuner – også selvom han fandt, at de ikke altid regner rigtigt. Allan Mortensen nævnte, at landbrugsafgrødernes optag af CO₂ ikke regnes med, da afgrøderne omsættes og CO₂en hurtigt frigives igen.

Søren Hansen gjorde opmærksom på, at det er vigtigt, at jordbrugerne fortsat kan se en udviklingsmulighed – at han f.eks. vil kunne øge besætnings størrelse, hvis det ikke fører til en merudledning af CO₂. Christian Ahlefeldt nævnte, at man i Irland arbejder med at ændre plantesammensætningen for at oplagre CO₂. Marianne Wedderkopp fortalte, at kommunerne på Fyn og landbrugets organisationer arbejder på en samarbejdsaftale om klimaindsatser, hvor bl.a. ændret fodersammensætning til kvæg og andre afgrødesammensætninger indgår.

Trine Korsgaard gennemgik herefter, hvordan de tre sektors bidrag er fordelt på udledningskilder og sektormål for 2030. Trine Korsgaard pointerede, at det er vigtigt at vi samarbejder. Kommunens rolle er: som virksomhed (men kun 2 %), som planlægger og myndighed og som facilitator – og det er her vi har mest at hente – hos jer.

Christian Ahlefeldt spurgte, hvorfor kommunen kun ønsker at opsætte solceller på 84 ha.

Jesper Kiel forklarede, at kommunen har taget udgangspunkt i, at 48% af energiforbruget forventes at være dækket af strøm fra havvindmøller i 2030. Kommunen har rådført sig med energiforskere for en vurdering af den bedste fordeling mellem solceller og vindmøller. Dette er mundet ud i en politisk beslutning om tre store vindmøller og 84 ha solceller.

Trine Korsgaard gik videre til klimarobusthed og beskrev de lokale udfordringer. Vand er den store udfordring, fordi kommunen har en lang kystlinje og mange lavtliggende arealer ikke mindst på ørene. Forskellige scenarier for oversvømmelse kan ses på kommunens Kortinfo (link: <https://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=Svendborg&Page=kortopslag> – se under klimatilpasning). Delmål for stormflod og skybrud i 2030 blev gennemgået.

Indsatskataloget beskriver 49 klimaindsatser, som viser vejen til klimaneutralitet og klimarobusthed i 2050. Der er 26 indsatser som bidrager til neutralitet, 17 indsatser bidrager til robusthed og 6 tværgående indsatser. Indsatserne er prioriteret ud fra en række principper. Indsatserne er overordnet beskrevet i Klimahandleplanen og detaljeret beskrevet i indsatskataloget. Trine Korsgaard viste eksempler fra indsatskataloget om skybrud, skovrejsning, vådlægning og ekstensivering af kulstofrige landbrugsjorde samt klimavenlig mad og mindre madspild. Lasse Ussing foreslog, at tage detailhandlen med som ekstern madaktør i indsatsen om klimavenlig mad og mindre madspild.

Trine Korsgaard viste scenarier for reduktion af drivhusgasudledningen frem mod 2050 samt forudsætningerne for beregningen. Med forslaget til Klimahandleplan 2022 og de nuværende nationale tiltag når Svendborg Kommune en reduktion på 84 % i 2050 målt i forhold til udledningen i 1990. Målet er nul-udledning, så kommunen skal argumentere for mankoen i forbindelse med certificeringen. I de næste handleplaner forventes flere handlemuligheder. Ud fra beregningerne, står landbruget for næsten hele CO₂-udledningen i 2050. Søren Hansen refererede fra dialogmødet i marts måned om Klimahandleplanen, at landbruget her var det eneste erhverv, der skal omstilles. Søren Hansen fandt det uambitiøst – der bør også være indsatser andre steder. Rasmus Elmquist Casper spurgte, om biomasse indgår i fossilfri fjernvarme og advarede imod – hvis det er tilfældet - at det kan give en større manko. Marianne Wedderkopp svarede, at kommunen bruger de nationalt udmeldte beregningsforudsætninger.

Klimahandleplanen vil blive fulgt op med årlige opgørelser, opdateringer og løbende udvikling af nye effektfulde indsatser.

Afslutningsvis viste Trine Korsgaard en procesplan frem mod en forventet certificering i oktober 2022 samt implementering og opdatering af handleplanen frem til 2026.

Trine Korsgaards oplæg er vedlagt som bilag 1.

Under punktet blev også drøftet jordvarmeanlæg, varmepumper, fjernvarme og elforsyning.

Christian Ahlefeldt opfordrede kommunen til at prioriterer behandlingen af ansøgninger om tilladelse til etablering af jordvarmeanlæg så sagsbehandlingstiden kan bringes ned. (Administrationen oplyser, at sagsbehandlingstiden på jordvarmeanlæg er 2-3 uger. Der kan

være enkelte situationer, hvor særlige omstændigheder forlænger sagsbehandlingstiden).

Marianne Wedderkopp nævnte, at varmepumper i områder med små grunde giver problemer med akkumuleret støj og en kuldeeffekt.

Jesper Kiel forklarede, at der er mange parametre, som spiller ind i vurderingen af, hvornår det vil være bedst at forsyne et område med fjernvarme. Teknik- og Miljøudvalget vil sikre borgerne en afklaring.

Ninna Larsen spurgte, om der er kapacitet i elnettet til de mange varmepumper og elbiler. Christian Ahlefeldt nævnte, at nogle af kommunens tunge industrier (DLG, værftet, Kelloggs) er lukket og at det levner kapacitet i elnettet.

Ad 3)

Marianne Wedderkopp orienterede.

Status på skovrejsningsprojektet i Skårup

Landbrugsstyrelsen gav i nov. 2021 tilsagn om en multifunktionel jordfordeling som skulle tilvejebringe arealer til skovrejsning og give bedre arrondering af de involverede ejendomme. Landbrugsstyrelsen er nu klar med den første jordfordelingsplan. Jordfordelingen skal godkendes af Jordbrugskommissionen. Det vil ske på et kendelsesmøde i Skårup Kultur og Idrætscenter den 14. juni kl. 13.00. Jordfordelingen har været udfordret af corona, dødsfald og konkurs i ejerkredsen og skift af planlægger og omfanget bliver formentlig mindre end håbet, men vigtigt at komme i gang. Arbejdet fortsætter med nye forhandlinger med lodsejerne hen mod endnu en jordfordelingskendelse.

Orientering om udsættelse af ansøgningen til det fælles fynske EU Ring LIFE-projekt Faaborg-Midtfyn Kommune, der er sekretariatskommune, har valgt at udskyde ansøgningen til 2023 for at øge chancen for at få tildelt midler. Kommunen har afsat midler til projektet.

Orientering om kommunens høringssvar til statens vandområdeplaner for 2021-2027 Svendborg Kommune skal ifølge de nye vandområdeplaner have gennemført følgende indsatser inden udgangen af 2027:

Kvælstofindsatsen til kystvand:

- Vådområder, lavbund, skovrejsning til kvælstoffjernelse for Det Sydfynske Øhav, i alt 20 tons kvælstof i samarbejde med de øvrige kommuner omkring Øhavet.

Spildevandsindsats:

- Regnvandsbetingede udløb: 1. stk. (videreført fra anden planperiode (2015-2021)).
- Ejendomme i det åbne land: Ingen indsats.

Restaureringer i vandløb:

- Fjernelse af fysiske spærringer i vandløb: 6 stk.
- Vandløbsrestaureringer: 16 strækninger (i alt 35,71 kilometer).
- Genåbning af rørlagte vandløb 8 strækninger (i alt 1.671 meter).
- Etablering af sandfang: 1 stk.

Restaurering af sø:

- 1 stk. (Gudme Sø).

Høringssvaret indeholder både politiske og tekniske elementer. Det er primært af teknisk karakter med fokus på supplerende indsatser. Det gør dog også opmærksom på, at staten skal sikre, et økonomiske grundlag, der gør det muligt for kommunerne at gennemføre de konkrete indsatser. Høringssvaret er vedlagt som bilag 2.

Orientering om kommunens høringssvar til statens udkast til Natura 2000-planer 2022-2027
Der er udarbejdet en plan for hvert Natura 2000-område. Der ligger seks Natura 2000-områder helt eller delvist i Svendborg Kommune (Storebælt, Klintholm, Skove og søer ved Brahetrolleborg, Sydfynske Øhav, Rødme Svinehaver og Thurø Rev).

Hovedformålet med 3. planperiodes Natura 2000-planer er, at:

- Fokuserer på mere naturlige processer og naturens robusthed
- Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder
- Bekæmpe invasive arter
- Igangværende projekter og indsatser fra tidligere planperioder skal afsluttes og vedligeholdes

De centrale dele af høringssvaret er:

- Svendborg Kommune anmoder om at blive inddraget i arbejdet med henholdsvis regulering af fiskeri, ændring af råstofbekendtgørelsen og revidering af bestemmelserne for Vildt reservatet Sydfynske Øhav i relevante Natura 2000-områder.
- Svendborg Kommune foreslår en ændring af retningslinje vedr. levesteder for ynglefuglen havterne i Sydfynske Øhav.
- Svendborg Kommune tager i øvrigt planerne til efterretning.
- Svendborg Kommune stiller sig til rådighed for et videre samarbejde med Staten

omkring retningslinjerne.

Høringssvaret er vedlagt som bilag 3.

Program for efterfølgende ekskursion

13.45 Afgang m. bus fra p-pladsen Svendborgvej 135, Vester Skerninge.

14.15-15.00 Solcelleparken øst for Tved v/Hvidkilde Gods

15.15-15.30 Kaffe ved Bregninge Kirke

15.30-16.00 Naturpleje i Casanova Bakkerne v/Nicolai Wøldike Schmith

16.30-17.15 Faunapassage ved Elleskov Mølle v/Berit Mogensen

17.30 Ankomst Svendborgvej 135, Vester Skerninge.

Der ikke skrevet referat fra ekskursionen.